

Adalimumab (Humira®, Amgevita®, Hukyndra® ...)

Wat is adalimumab?

Dit is een medicijn voor de behandeling van inflammatoire darmziekten zoals bij de ziekte van Crohn of bij colitis ulcerosa. Adalimumab behoort tot de groep van TNF alfablokkers die een rol spelen bij het menselijk immuunsysteem. Deze groep medicijnen blokkeert de werking van het eiwit TNF alfa. Door dit eiwit te blokkeren kan de ontstekingsactiviteit in je lichaam worden verminderd.

Niet gebruiken bij:

Mensen met een verzwakte hartspier (hartdecompensatie), aangezien dit een verslechtering van de toestand kan meebrengen.

Opstarten en dosis

Voor de behandeling start, controleren we of je geen actieve of chronische infecties doormaakt (zoals hepatitis, CMV, EBV ...). We controleren jou ook op (in)actieve tuberculose. Voor deze controle kijken we naar je persoonlijke voorgeschiedenis en bespreken we eventueel vroeger contact met tuberculose. Daarnaast nemen we een röntgenfoto (RX) van de longen en plannen we een tuberculinehuidtest (prikje onder de huid) of een bloedafname (IGRA-test).

- Als je de **ziekte van Crohn** hebt, dan wordt er voorafgaand aan de opstart van de behandeling steeds een stoelgangtest gedaan om calprotectine te bepalen. We plannen een darmonderzoek of NMR entero in als dat niet recent gebeurd is.
- Als je **colitis ulcerosa** hebt, plannen we voor de start van de behandeling een beperkt darmonderzoek in. Het gaat om een linker coloscopie waarbij het laatste stuk van de darm (rectum en/of endeldarm) wordt onderzocht. Dit gebeurt zonder verdoving. Dit onderzoek is nodig voor de terugbetaling van adalimumab.

De behandeling met adalimumab bestaat uit twee fases.

1. Opstartfase

Tijdens de opstartfase krijg je een hogere dosis om een snellere respons te bekomen.

Week 0 (= start behandeling): adalimumab 160 mg

Week 2: adalimumab 80 mg

2. Onderhoudsbehandeling

De onderhoudsbehandeling bestaat uit een vaste dosis adalimumab 40 mg elke 2 weken. Startend vanaf **week 4** en vervolgens op week 6, 8, 10, 12, enz.

Op **week 10** volgt het eerste evaluatiemoment.

- Voor de **ziekte van Crohn** gaan we controleren met een nieuwe stoelgangtest op calprotectine. Graag hebben we de uitslag van deze test voorafgaand aan de raadpleging op week 10. Eén jaar na opstart van de behandeling plannen we een nieuwe coloscopie of NMR entero.
- Voor **colitis ulcerosa** plannen we een nieuwe linkercoloscopie in.

Toedieningswijze

De naald prikt net onder de huid in het subcutaan weefsel. Dit kan zowel in het bovenbeen of in de buik gegeven worden. Je hebt de keuze om de medicatie via een spuit of een pen toe te dienen. Dat hangt af van jouw persoonlijke voorkeur.

Spuit

Pen

Ben je ziek, heb je koorts, of twijfel je of je de medicatie mag krijgen? Neem altijd eerst contact op met de IBD-verpleegkundige om na te gaan of de toediening kan doorgaan.

Toedieningen

De IBD-verpleegkundige legt jou uit hoe je deze precies moet gebruiken. Als je je na de eerste toediening onzeker voelt dan kan je op week 2 opnieuw een consultatie met de IBD-verpleegkundige inplannen. Als je het niet ziet zitten om de inspuitingen aan te leren, kan de thuisverpleegkundige dit toedienen.

Nuttige info

- Adalimuab is licht- en warmtegevoelig. Daarom moet je de verpakking gesloten bewaren in de **koelkast** (tussen 2 en 8 graden).
- Je haalt de spuit en 15 min voor de toediening uit de koelkast.
- Gebruikte spuit en pennen moet je in een **naaldcontainer** weggooien. Een volle naaldcontainer kan je naar het containerpark brengen.
- Een nieuwe naaldcontainer kan je aankopen in de apotheek, thuiszorgwinkel of online.
- De medicatie blijft éénmalig 14 dagen stabiel op kamertemperatuur (< 25 graden). Als je niet kan verzekeren dat de medicatie op kamertemperatuur blijft (bijvoorbeeld in een warme auto) dan vervoer je de medicatie het best in een koeltasje.
- Als je met het vliegtuig op reis gaat dan kan je een ‘reisjasje’ laten invullen door je arts. Hierop staat vermeld dat je de medicatie kan meenemen in de handbagage op het vliegtuig. De medicatie mag **niet** in je grote bagage in het luchtruim omdat de temperatuur daar te koud is en de medicatie zo kapot kan gaan.

Te verwachten effecten

Vanaf de tweede week van behandeling kan je al een effect waarnemen, maar vanaf de vierde behandelingsweek is er meestal al een duidelijk

effect merkbaar. Als er onvoldoende reactie is op het medicijn of verlies van het effect na verloop van tijd kan de dosis opgedreven worden tot één injectie per week.

Mogelijke nevenwerkingen

- (Licht) verhoogde gevoeligheid voor infecties (ontstekingen)
- Hoofd- en spierpijn
- Er kunnen lokale huidreacties optreden ten gevolge van de injectie, zoals jeuk en roodheid op de plaats van de inspuiting. Deze gaan steeds spontaan voorbij.
- Huidproblemen zoals droge en/of schilferige huid, kleine eczeemvlekjes of huidinfecties. Deze worden behandeld en zijn zelden of nooit een reden om de behandeling te stoppen.
- Er is een verhoogde gevoeligheid voor herpes (koortsblaasjes, zona)

Verder zijn nog een aantal zeldzame nevenwerkingen beschreven, zoals bij vele medicamenten het geval kan zijn. Neem contact op met je behandelende arts als je last krijgt van bijwerkingen.

Zwangerschap en borstvoeding

Ben je zwanger, denk je zwanger te zijn, wil je zwanger worden of geef je borstvoeding? Neem dan contact op met je arts of IBD-verpleegkundige.

Enkele bijzonderheden

- Voorafgaand aan de start van de behandeling raden we aan om vaccinaties tegen hepatitis A en B, tetanus en pneumokokken in orde te brengen.
- Het is aangewezen om jaarlijks een covid- en griepvaccin te laten plaatsen.
- Tijdens de behandeling met adalimumab mogen geen levende vaccins gegeven worden (bijvoorbeeld gele koorts, bof-mazelen-rubella).
- Als je rookt, adviseren we jou een rookstopbegeleiding.
- Gebruikte spuiten en pennen moet je in de naaldcontainer weggooien. Een volle naaldcontainer kan je naar het containerpark brengen.

Tijdsschema

	Datum	Planning
Voor start		<p>Gesprek met de IBD-verpleegkundige</p> <p>Tuberculosescreening</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anamnese • Röntgenfoto van de thorax • Tuberculinetest/bloedafname <p>Colitis Ulcerosa: linker coloscopie</p> <p>Ziekte van Crohn: calprotectine</p>
Week 0		<p>Start behandeling: 2 injecties = 160 mg</p> <p>Raadpleging bij de arts</p> <p>+ terugbetaling bijlage A</p> <p>Raadpleging bij de IBD-verpleegkundige</p>
Week 2		<p>Toediening van 1 injectie = 80 mg</p> <p>Eventueel raadpleging bij IBD-verpleegkundige</p>
Week 4		<p>Toediening 1 injectie = 40 mg</p> <p>Raadpleging bij de arts</p>
Week 10		<p>Raadpleging bij de arts + terugbetaling bijlage B</p> <p>Ziekte van Crohn: calprotectine</p> <p>Colitis Ulcerosa: linkercoloscopie</p> <p>Toediening 1 injectie = 40 mg</p>
Iste jaar na opstart	maand 6- 9 -12	<p>Raadpleging bij de arts met voorafgaand labo en/of calprotectine</p>
Vanaf 1 jaar na opstart: controle om de 6 maand		<p>6-maandelijkse raadplegingen bij de arts</p> <p>6-maandelijks herhalen van bloedafname en stoelgangttest, ter voorbereiding van de consultatie</p>

Als je nog vragen hebt over het gebruik van adalimumab of andere medicatie, kan je ons gerust contacteren.

Contact

Tijdens het hele traject word je bijgestaan door de IBD-verpleegkundige. Bij vragen kan je steeds contact opnemen.

IBD-verpleegkundige

t 051 23 78 59

e ibdverpleegkundige@azdelta.be